

za šolsko leto 1877/78. V jako obširnem in izvrstnem govoru je razložil velevažni poklic vseučilišča, na česa naj svojo skrb obrača posebno vseučilišče jugoslavensko itd., ter je med drugim rekel, da pravi odgoji ne zadostuje samo znanost, temveč da odgoji podslomba mora biti moralna istina, brez katere odgoja mladosti postaja le orodje kvara in zla. „Jejmo in pijmo“, to pač ne more biti načelo življenja. Da ta izrek iz ust gosp. rektorja bode klal oči marsikaterega liberalca, razume se samo po sebi, al iskrena hvala mu je gotova od vseh družih strani, katerim v življenji ni edino vodilo: „berimo rože, dokler niso vsahnele“. — O priliki ove slovesnosti je omladina Hrvatska po telegrafu poslala zahvalnico v Djakovo preuzvišenemu gosp. biskupu Strossmajeru, utemeljitelju Zagrebškega vseučilišča, ki je preprijazno odzdravil pozdrav.

— V seji matematično-natoroznanskega odseka akademije znanosti 13. dne t. m. je dr. Šulek čital zanimivo razpravo: „Zašto Slaveni poštuju lipo?“

— Biškup Strossmajer je z Dalmatinskim parobrodom v dar poslal junaškemu Črnogorskemu knezu Nikolaju dva izvrstno lepa konja.

— Gosp. Ilija Guteša je razglasil poziv, v katerem s toplo besedo milodarov prosi za brate na jugu, ki že čez 3 leta krvavi boj bijejo „za krst častni i slobodnu zlatnu“. Naj bi ta poziv našel tudi pri Slovencih milodmev!

Iz Francoskega. — Izvoljenih je v državni zbor 201 poslancev konservativne stranke, republikanske pa 314, konservativna stranka je zgubila 17, republikanska pa 59 prejšnjih sedežev v državnem zboru. Ta izid volitev kaže, da se je okrepčala stranka konservativna. Po takem Francoska ne stopi v vrsto tistih držav, ki v „kulturkampf-u“ Bismarku nosijo šlep.

Iz Rusko-Turškega bojiča. — Dne 15. oktobra je bil za Ruse slaven, njihovo orožje in junastvo si je v Aziji pridobilo lavorike v prvi veliki bitvi. Slavna je bila zmaga, Muktarjeve armade ni več! Slava junakom! — 14. t. m. je namreč prijel general Lazarejev Turke pri Orloku in jih vrgel proti Karsu nazaj. S tem je bil del sovražne vojne prebiten in zajet, zato so Rusi drugi dan zjutraj prijeli Muktarja od vseh strani. Opol dne je general Heyman pritisnil in zasedel goro Artiar. S tem je bila Muktarjeva vojna rajda predrta in levo krilo vrženo proti Karsu. Turki so zgubili veliko ljudi. Desno krilo pa je prišlo v hude zadrege, po hudem boji so bile zvečer tri divizije prisiljene vdati se. Zguba Turkov je bila velikanska, vzeti jim je bilo 36 topov, vjetih je 7 paš, 280 častnikov in 7000 mož; koliko je mrtvih, se ne vé. Zguba Rusov je bila v primeri z vpehom majhna; nekaj čez 1000 mož. Muktar-paša je komaj všel v trdnjavo Kars, a Rusi so vdarili za njim in brž zajeli trdnjavo, ki se mora kmalu vdati, če se ni že. Veči del Ruske vojne pa je pod poveljstvom generala Heymana mahnil proti Erzerumu ter mesto že prijel. Lazarov je pa Izmail-paši trdo za petami in ta oddelek Turške armade bo tudi težko všel. Armenija je tedaj že Ruska, ker Turki tam nimajo nobene armade več. — Tako so Rusi tu pokazali, da imajo pogumne vojake in umne poveljnike.

V Aziji so tedaj Turki popolnoma pobiti, nove armade ne morejo več skup spraviti, če tudi bi še ljudi imeli in bi jim Angleži, kakor dozda, z denarjem in vojno potrebščino pomagali.

Kaj pa v Evropi? Več dni že traja bombardiranje Plevna, veliko je telegramov in različni so, a toliko

je razvidno iz vseh, da je novi general Tottleben mož na svojem mestu. Po načrtih prejšnjih Ruskih generalov se je le napadalo, a brez uspeha, ker je veliko lažje napad odbijati, kakor napadati. General Tottleben, znani branitelj Sevastopolja, pa je vpeljal drug red. Prej se mora vtrditi lastno stališče, ki vsaj ustavlja sovražnika. Po njegovem povelji so skopali Rusi vstricne (paralelne) približevalne jarke, po katerih se morejo približevati trdnjavi in jo napadati. Vrh tega je streljanje z velikih topov na eno mesto (koncentrirano pokanje) jako uspešno in Pleven se ne bo mogel dolgo braniti, ker so Rusi trdnjavo prijeli z vso silo in večino grozних oblegovalnih topov; vendar do zdaj še ni zanesljivih poročil, da bi bila trdnjava padla. V Ljubljani je bila pač raznešena včeraj govorica, da je prišel telegram o propadu Plevna, pri katerem je 20.000 Turkov poginilo, a ta novica do danes še ni potrjena. Boj pa mora vendar hud biti, zlasti Rumunci, ki napadajo šance pri Grivici, imajo hudo stanje. Vsled sijajne zmage Ruske vojne v Aziji navdaja Ruske in Rumunske vojake silen pogum, tedaj se je nadjati vsak dan vesele novice o propadu Plevna. Če se to zgodi, potem Turki nimajo druge armade več, kakor Sulejmanovo, ki pa mora naglo vrniti se branit Carigrad.

Brž po slavni zmagi Rusov v Aziji so se „turški“ časniki na Dunaji oglasili, naj bi Evropske vlade posredovale zarad miru — gotovo le zato, da bi si Turki nekoliko oddehnili. Toda njihovo upitje je donelo brez odmeva, ne gane se ne Andrassy, ne Bismark, ne Laška. Iz tega je očitna trdna zveza teh vlad, ki hočejo prepušiti Turčijo svoji osodi. Pisalo se je že veliko, da je za letos vojske konec in da bodo oboji, Turki in Rusi, napravili si zimske šotore; a zdaj, ko so Rusi uničili Muktarjevo armado v Aziji in bodo gotovo s Plevno vred uničili tudi Osmana, utegne se reč tako zasukati, da bodo Rusi prezimili v Drenopolji.

Sulejman-paša menda že čuti, da bo moral umakniti se, in zbira svoje čete okoli Kadiköia. K njemu je prišlo zadnje dni mnogo beguncev s Plevna, kjer je vsak mohamedanec prisiljen bojevati se, kristijane pa silijo šance vtrjevati. Zveza med Plevno, oziroma Osmanom in Sofijo je popolnem pretrgana, tako, da Osman, če bo tepen, ne bo mogel nikamor s svojo vojno. Vsi-kako je pričakovati tu vsak dan jako važnih dogodb.

Kursi na Dunaji 22. oktobra.

Unirani državni dolg 64 fl. 10 kr. Ažijo srebra 104 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 67 fl. — kr. Napolendori 9 fl. 50 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 20. oktobra 1877.

Hektoliter v nov. denarij: pšenice domače 9 fl. 75. — banaška 11 fl. 24. — turšice 6 fl. 40. soršice 6 fl. 40. — rži 5 fl. 36. — ječmena 5 fl. 36. — prosa 5 fl. 36. — ajde 6 fl. 50. — ovsa 3 fl. 25. — Krompir 3 fl. 4 kr. 100 kilogramov.

Loterijne srečke:

v Trstu	{	20. okt. 1877:	37.	83.	87.	59.	53.
v Lincu			59.	22.	7.	42.	78.

Prihodnje srečkanje v Trstu 3. novembra.